

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

№ 11, 2016

[Назад](#)

[Головна](#)

0 0 0 0 0 0 0 0

УДК 336.02:330.341.1(4/9)

К. М. Суторміна,

*к. е. н., доцент кафедри менеджменту банківської діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», м. Київ*

Є. С. Осадчий,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту банківської діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», м. Київ*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

K. M. Sutormina,

*Ph.D., Associate Professor of Banking Management,
SHEE "Kyiv National Economic University of Vadym Hetman", Kyiv*

E. S. Osadchy,

*Ph.D., associate professor, Associate Professor of Banking Management,
SHEE "Kyiv National Economic University of Vadym Hetman", Kyiv*

THE EFFECTIVENESS OF FUNDING INNOVATION: INTERNATIONAL EXPERIENCE

Стаття присвячена проблемам ефективності фінансування інноваційної діяльності. Успіх інноваційної діяльності в значній мірі визначається формами її організації та способами фінансової підтримки. Відмінною особливістю організації фінансування інноваційної діяльності є множинність джерел фінансування і комплексність охоплення різноманітних напрямків інноваційного процесу в цілому і окремих його суб'єктів. Розглянуто досвід фінансування інноваційної діяльності Туреччини, Польщі, Кореї та Казахстану. В статті наголошується на необхідності посилення ролі державних фінансових інститутів в реалізації інноваційних проєктів. Першорядною функцією держави в даному випадку є створення економічної зацікавленості, як у представників підприємницького сектору, так і державних органів управління до взаємодії і партнерства. Проаналізовано методи та форми стимулювання інноваційної діяльності, вироблені світовою практикою і визначено складові стимулюючої інноваційної політики зарубіжних країн.

This article is devoted to the problems of the effectiveness of innovation funding. The success of innovation is largely determined by the shape of its organization and methods of financial support. A distinctive feature of financing innovation is a multiplicity of funding sources and integrated coverage of various areas of the innovation process as a whole and its individual entities. The experience innovation financing in Turkey, Poland, Korea and Kazakhstan. The article emphasizes the need to strengthen the role of public financial institutions in the implementation of innovative projects. The primary function of the state in this case is to create economic interest as the representatives of the business sector and public administration for cooperation and partnership. The methods and forms of stimulating innovation, developed international practice and identifies components of stimulating innovation policy abroad.

Ключові слова: *інновації, інноваційна діяльність, інфраструктура інноваційної діяльності, джерела фінансування інноваційної діяльності, державна інноваційна політика.*

Keywords: *innovation, innovation, infrastructure innovation, funding innovation, state innovation policy.*

Постановка проблеми. Інноваційна діяльність є фундаментом нової економіки. Вона формується не тільки з матеріальних об'єктів, але і з системи фінансової підтримки, включаючи венчурну індустрію, інфраструктуру сервісів і компетенцій, яка спеціалізована на наданні послуг високотехнологічним компаніям, а також з інформаційних систем, що забезпечують взаємодію та обмін даними між учасниками інноваційної екосистеми. Розуміння інноваційного процесу як центрального внутрішнього фактора технологічного розвитку стає основою системи сучасних ринкових відносин. Особливої уваги заслуговують форми і методи стимулювання інноваційної діяльності, які вироблені світовою практикою. Тому доцільним є дослідження ефективності фінансування інновацій за кордоном.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Необхідність державної підтримки інноваційного розвитку підтверджується дослідженнями В. Федоренка, О. Юркевича, Б. Квасюка, В. Чабана, Ю. Каракай, Ю. Бажала, В. Александрової, Р. Солоу, Й. Шумпетера та іншими. Російські та українські науковці, такі як В. Варнавський, А. Гриценко, М. Дерябіна, Т. Сфименко, М. Кулагін, М. Мейер, М. Михеев, О. Мартякова, К. Павлюк, Є. Черевиков, О. Степанова вивчають основні напрямки сучасної теорії та практики господарського партнерства держави і приватного сектору. Проте необхідно продовжувати комплексне вивчення важелів впливу, які слід використовувати державі для інноваційного розвитку з урахуванням національних особливостей та у рамках загальної національної стратегії.

Ціллю статті є узагальнення і систематизування різних форм стимулювання інноваційної діяльності підприємств за кордоном, визначення найбільш ефективних з них.

Виклад основного матеріалу. Внутрішні інновації є потужним двигуном продуктивності факторів виробництва і довгострокового економічного зростання всюди в світі. Інновації в технологічно розвинених країнах, як правило, передбачають проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР), а

також винахід і подальше патентування нових продуктів і технологій. У країнах з менш розвинутою економікою інновації часто досягаються за допомогою імітації, коли фірми впроваджують вже наявні продукти та процеси, адаптуючи їх до місцевих умов [1]. Сенса таких інновацій, як правило, зводиться до того, щоб встигнути за розвитком технологій, а не розширити технологічні горизонти.

Коли фірми впроваджують «чужі» продукти і процеси, це сприяє поширенню технологій в різних країнах і всередині них. Швидкість цього процесу в різних країнах неоднакова, чим власне і пояснюється різниця - аж до однієї четвертої - в рівнях національного доходу [2]. Незважаючи на центральну роль такого поширення технологій в формуванні рівня зростання, механізми поширення нових продуктів і технологій все ще недостатньо вивчені. Основна увага в цьому розділі приділяється одному з них - механізму впливу факторів, що стримують фінансування, на впровадження технологій фірмами.

Фактори, що стримують фінансування, можуть обмежувати масштаби застосування технологій, оскільки впровадження «чужих» винаходів (які, як правило, мають свою специфіку і припускають наявність секретного ноу-хау) в виробничу структуру фірми пов'язане з великими витратами. Тому фірмам потрібні достатні фінансові ресурси для належної адаптації «чужих» технологій, продуктів і виробничих процесів до своїх умов. При нестачі фінансування підприємства в країнах з ринком, що розвивається, можливо, не зможуть повною мірою використовувати легкий шлях і реалізувати результати НДДКР, які були виконані на стороні. Такі фірми залишаються в пастці низьковиробничих процесів, і якщо таке явище спостерігається на рівні країн, то воно може сприяти збереженню розходження кривих зростання в світі.

Питання про те, яким саме чином і якою мірою зовнішнє фінансування допомагає фірмам здійснювати інноваційну діяльність - будь то завдяки НДДКР або за допомогою впровадження вже існуючих продуктів і процесів - як і раніше є предметом суперечок. Одна з ключових проблем, що перешкоджає цій дискусії, полягає в нестачі внутрішньофірмової інформації про ці дві форми інновацій.

Успіх інноваційної діяльності, як і будь-який інший, в значній мірі визначається формами її організації та способами фінансової підтримки. Відмінною особливістю організації фінансування інноваційної діяльності є множинність джерел фінансування і комплексність охоплення різноманітних напрямків інноваційного процесу в цілому і окремих його суб'єктів [3]. Джерела фінансування інновацій та інвестори представлені на рис. 1.

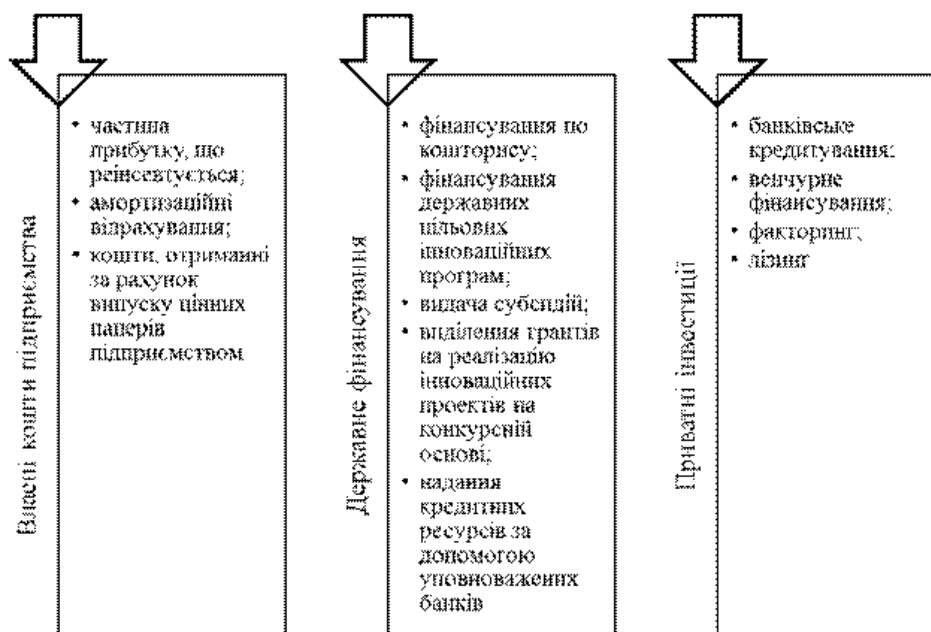

Рис. 1. Джерела фінансування інноваційної діяльності

В сьогоденні умовах відкриття нової справи або розширення вже існуючого підприємства надає багато можливостей в світі бізнесу і одночасно споруджує на шляху підприємця безліч перешкод. Нові технології і полегшений доступ до світових ринків надають підприємцям більше можливостей. У той же час все більше посилюється конкуренція, все жорсткішими стають вимоги до підвищення якості продукції, що виробляється при неодмінному зниженні вартості виробництва: - ось далеко не повний перелік проблем, що стоять перед підприємствами у всьому світі. Малим і середнім підприємствам часто не вистачає масштабності і розмаху, фінансових ресурсів, а також здатності впоратися зі складними питаннями керівництва підприємством і ведення його справ. Малі та середні підприємства є активною базою створення нових робочих місць, так само як і джерелом експортної діяльності і генератором інших надходжень в економіку всіх країн. Питання забезпечення цього сектора економіки не сходять з порядку денного осіб, відповідальних за формування економічної політики.

У 2002 році Стамбульська фондова біржа (ISE) і Організація економічного співробітництва і розвитку (OECD) приступили до здійснення проєкту, що має на меті створення якоїсь певної моделі для підтримки початківців молодих і енергійних підприємств, а також для підтримки і розвитку малих і середніх підприємств (МСП) в Туреччині [4].

У Туреччині введена і працює система підтримки бізнес інфраструктури для МСП, хоча вона, в принципі, спрямована на виробничий сектор, куди входять, серед інших, Організація з розвитку малих і середніх підприємств (KOSGEB), Фонд розвитку технологій Туреччини (TTGV), Рада науково технічних досліджень Туреччини (TUBITAK), Гарантійний кредитний фонд (KGF), торгово-промислової палати і Народний банк (HalkBank).

Членство підприємства в Торговій палаті обов'язково. Реєстрація оформляється через Торгову палату. У кожному місті Туреччини є торгова і промислова палати. У невеликих містах вони злиті воедино, утворюючи торгово-промислову палату. Бізнес компанії та промислові підприємства представлені в палаті через профкоми по окремим секторам. Функціонує також Національна спілка торгово-промислових палат, морської торгівлі і товарно-сировинних бірж (TOBB), куди входять 363 палати, що представляють 1 200 000 компаній, в той час як TISK (Турецька конфедерація асоціацій роботодавців) об'єднує в своїх рядах понад 2 700 000 членів [4].

За підтримки Європейського Союзу в Ізмірі були відкриті такі пілотні агентства як Бізнес центр Абіга і Центр передачі інновацій. Останній являє собою яскравий приклад співпраці між різними підтримуючими організаціями; в Ізмірі його партнерами є Науково-технологічний центр Егейського Університету, Егейська промислова палата, Ізмірський організований промисловий район ім. Ататюрка і KOSGEB.

Також у Туреччині запроваджений податковий кредит для стимулювання інноваційної діяльності, обсяг якого також залежить від обсягів витрат підприємств на ДР. Сплата 20 % податку з річного прибутку підприємства, якщо ця сума не перевищує річні витрати на ДР, розподіляється на три роки без нарахування відсотків. Підприємство, що не має прибутку в поточному році, не може скористатися таким механізмом.

Одним з найбільш успішних інструментів, що сприяють залученню інвестицій у високотехнологічний сектор Туреччини послужила практика вільних економічних зон (ВЕЗ). В даний час загальна площа експортно-промислових зон становить приблизно 800 тис. кв. км. Великою популярністю користується зона в районі Анталії. Близько 1000 іноземних і турецьких компаній мають ліцензії на роботу в чотирьох турецьких ВЕЗ, де вони отримали право на 100% — у репатріацію капіталу, 100% іноземних капіталовкладень і повне зняття митних обмежень.

Для інноваційних об'єктів Туреччини характерна наявність зв'язків з університетом або науково-дослідним інститутом. Підрозділи технопарків звільнені від податку на прибуток і корпоративного податку. Практика діяльності технопарку фактично пов'язана з організацією постійно діючих демонстраційних площ, на яких у єдиному екземплярі представлені інноваційні розробки фахівців. При цьому головним завданням технопарку стає пошук інвестора, за рахунок якого повинен існувати сам технопарк і оплачуватися робота фахівців. Фінансування інноваційного сектора приватними структурами Туреччини складає більше 35% [5].

Вагомими перевагами інноваційного сектора в Польщі є велика кількість посередницьких організацій (понад 300), що підтримують інноваційну діяльність і надають послуги у сфері освіти, консультування, передачі технологій; розміщення посередницьких структур з врахуванням концентрації науково-дослідницького потенціалу; наявність у більшості інноваційних фірм науково-дослідних відділів; делегування відповідальності за реалізацію регіональних інноваційних програм місцевим органам самоврядування [6]. Разом з тим інноваційний сектор в Польщі характеризується нерозвиненістю мережі інституцій, які фінансують інноваційну діяльність; пасивною участю науково-дослідних установ у процесі комерціалізації технологій; низькою часткою фінансування підприємствами науково-дослідних робіт. Тому урядовою програмою „Посилення інноваційності економіки Польщі до 2006 року” передбачено застосування конкретних інструментів впливу на науково-дослідну сферу, а способи їх реалізації в Операційних секторних програмах „Зростання конкурентоспроможності економіки” та „Розвиток людського потенціалу”. З 2007 р. підтримка інноваційної діяльності в Польщі відбувається відповідно до Регіональних операційних програм, що передбачають розподіл коштів з фондів ЄС між воєводствами, а також операційних програм „Інноваційна економіка”, „Людський капітал”, „Інфраструктура і середовище”, „Розвиток східної Польщі”, „Технічна допомога” [7]. З квітня 2007 р. реалізуються програми „Патент плюс” та „Розробник інновацій”, метою яких є підтримка патентування винаходів науковими установами і сприяння інноваційному підприємництву в академічному секторі.

Відповідно до змісту вказаних документів важливою метою інноваційної політики в Польщі є розвиток національної та регіональних інноваційних систем, які сприяють: 1. впровадженню інновацій; 2. переорієнтації науково-дослідного сектору на задоволення потреб національних виробників та переходу від економіки, основаної на трудових ресурсах і капіталі, до економіки знань; 3. посиленню взаємозв'язків між науково-технічним сектором, органами державної влади, громадськими організаціями, навчальними закладами. Зазначена ціль реалізується із застосуванням таких засобів та інструментів: навчання працівників на різних рівнях; розвиток науки на основі залучення грантових коштів, національних дослідницьких програм; розбудова інфраструктури для підтримки інноваційної діяльності (технологічні парки, мережа технічної і технологічної допомоги для малих і середніх підприємств (МСП), інноваційні центри та центри трансферу технологій); інформаційні осередки і мережі, бібліотеки; спеціалізовані консультаційні послуги для МСП; позики, податкові пільги, гарантії по кредитах; правове регулювання і контроль монополій, охорона інтелектуальної власності.

Підтримка інноваційного розвитку у регіонах відбувається через впровадження регіональних інноваційних стратегій, які розроблялися у кожному воєводстві місцевими органами влади за участю вищих навчальних закладів, агентств регіонального розвитку, консультаційних установ. Оскільки реалізація регіональних інноваційних стратегій у Польщі залежить від фінансової підтримки ЄС, урядом приділяється істотна увага розвитку інституцій, які надають допомогу інноваційним підприємствам в отриманні та ефективному використанні таких коштів (агенції та фонди регіонального розвитку, бізнес-центри, інкубатори інноваційного підприємництва, технопарки, центри трансферу технологій).

Корисним є досвід Польщі у розв'язанні фінансових проблем інноваційних підприємств. Наприклад, Любельський фонд регіонального розвитку створено за ініціатииви інституцій, що зацікавлені у економічному зростанні регіону, серед яких варто виділити таких співзасновників: органи місцевого самоврядування, банки, торгово-промислова палата. Така організаційна форма Агенції регіонального розвитку дала можливість об'єднати зусилля місцевої влади, фінансового сектора та підприємств у активізації інноваційної діяльності воєводства [9].

Місія Фонду полягає у підтримці сектора МСП через фінансування інвестиційних та інноваційних проектів цих підприємств. Фонд регіонального розвитку надає фінансові, інформаційні, консультаційні, навчальні послуги, здійснює посередництво у працевлаштуванні, сприяє залученню коштів з фондів ЄС. Програми венчурного фінансування, що здійснюються кредитним відділом Фонду, підтримують реалізацію інвестиційно-інноваційних проектів, впровадження на ринок нових продуктів, розвиток збутової мережі і передбачають надання середньо- чи довгострокових кредитів в межах визначеної квоти (не більше 100 тис. дол. США), лізинг високотехнологічного обладнання, допомогу в управлінні фінансами.

Для забезпечення ефективної діяльності Фонду в регіоні сформована мережа інституцій, яка включає Агентства локального розвитку, центри підтримки бізнесу, консультаційні установи, локальні кредитні фонди, бізнес-інкубатор. Основними цілями агентств локального розвитку є підтримка суб'єктів господарювання, що розпочинають підприємницьку діяльність на інноваційній основі, створення сприятливого середовища для розвитку інноваційного підприємництва в районних центрах та селищах. Зазначені цілі реалізуються через надання консультаційних і навчальних послуг, правове консультування, посередництво у працевлаштуванні і діяльність Клубів інноваційних підприємств, співпрацю з органами місцевого самоврядування [8].

В межах Фонду регіонального розвитку працює Центр підприємництва та інновацій, метою якого є підтримка новостворених інноваційних підприємств, допомога в процесі модернізації, підвищенні інноваційної активності і диверсифікації діяльності існуючих суб'єктів господарювання. Актуальність створення Центру зумовлена зростанням попиту на інформаційні, консультаційні, фінансові послуги в процесі впровадження науково-технічних розробок, а також потребою інтеграції сектора малого і середнього підприємництва з науково-дослідними підрозділами та академічним середовищем. Центр підприємництва та інновацій на безоплатній основі надає консультації стосовно джерел фінансування інноваційних проектів (дотації ЄС, інвестиційні фонди); здійснює пошук партнерів для виконання науково-дослідних проектів; встановлює зв'язки з науково-дослідними інститутами та університетами.

Цікавий досвід Південної Кореї, перш за все, з точки зору створення та розвитку інноваційних мереж і кластерів, що мають тенденцію до регіональної концентрації в межах старих промислових агломерацій. Інноваційні мережі відрізняються розвиненою спеціалізацією, підтримують тісні зв'язки з вищою школою, державними НДІ та іншими приватними фірмами. Прикладом можуть служити Долина Даядуг, технопарк Поханг і Долина Тегеран навколо Сеула. Так, наукоград Долина Даядуг побудований за принципом Силіконової долини і, по суті, є регіональною інноваційною системою з усіма притаманними їй елементами: інститутами різної природи, інфраструктурою, технологічним бізнес-інкубатором і високотехнологічними промисловими фірмами. Відзначимо, що синергетичний ефект мережевої взаємодії досягається кількома інструментами: спільним використанням дорогого наукового обладнання, співробітництвом у розробці «пакетних» технологій, інкубацією нового бізнесу і гнучким використанням дослідників у різних комбінаціях в залежності від проектів [9].

У Казахстані створено ряд державних фінансових установ з метою реалізації «Стратегії індустріально-інноваційного розвитку Республіки Казахстан на 2016-2019 роки», спрямованої на підтримку підприємств в справі створення конкурентоспроможної вітчизняної промисловості з високим рівнем технологічного розвитку. Ці установи були об'єднані під спільною мовою Фонду сталого розвитку Казахстану «Казина» [10].

Програма є частиною промислової політики Казахстану і сфокусована на розвитку обробної промисловості з концентрацією зусиль і ресурсів на обмеженій кількості секторів, регіональної спеціалізації із застосуванням кластерного підходу і ефективному галузевому регулюванню.

Мета програми - диверсифікувати економіку Казахстану і підвищити її конкурентоспроможність в обробній промисловості.

Як частина цієї стратегії, в 2003 році був створений Національний інноваційний фонд (НІФ) зі статутним капіталом на суму 150 млн дол. НІФ володіє неконтрольованими пакетами акцій в частинних венчурних фондах і дотримується інвестиційної політики, узгоджується з загальними державними пріоритетами щодо науки та інновацій. Пріоритетний сектор включає в себе інформаційно-телекомунікаційні технології, нові будівельні матеріали і фармацевтичні продукти. Участь держави в цих «гібридних» фондах призводить до асиметричного поділу ризиків з приватними партнерами з метою стимуляції розвитку індустрії виробничого комплексу [10].

Діяльність НІФ зіграла важливу роль в створенні місцевих частинних венчурних фондів. Він також співпрацює із зарубіжними установами з метою підвищення рівня управлінських і технологічних знань і досвіду. У 2007 році НІФ виступив ініціатором створення Асоціації венчурного капіталу і прямих інвестицій «KazVenture», яка повинна займатися поданням і захистом інтересів молоді індустрії виробничого комплексу Казахстану. НІФ також надає гранти на дослідження і розробки та бере участь у фінансуванні технологічних інкубаторів. Інвестиції венчурного капіталу сьогодні складають приблизно половину від усіх ресурсів, але передбачається, що, у міру реалізації відповідних ініціатив, ресурси будуть в зростаючій мірі надходити на фінансування інноваційної інфраструктури [10].

Аналіз досвіду зарубіжних країн показує, що першорядною функцією держави в даному випадку є створення економічної зацікавленості, як у представників підприємницького сектору, так і державних органів управління до взаємодії і партнерства. При цьому світовий досвід дозволяє виділити кілька підходів державного стимулювання інноваційної діяльності в межах національної господарської системи:

1. Створення механізму адміністративного мотивування інновацій у найбільших компаній. Завдання держави в даному випадку зводиться до адаптації вже існуючих в розвинених країнах найбільш ефективних організаційних, виробничих та комерційних способів ведення бізнесу та їх підтримки. Від держави вимагається створити мотивацію до інноваційної діяльності в реальному секторі на основі визначення стратегічних пріоритетів розвитку. Серед механізмів створення державою

економічних мотивів перерозподілу ресурсів господарюючих суб'єктів у виділені сектора економіки найбільш часто використовуються: політика загальних і цільових субсидій, тарифів, податкових пільг, імпортих мит і кількісних обмежень доступу іноземних господарюючих суб'єктів на внутрішній ринок. Істотним обмеженням описаної моделі стимулювання інноваційного розвитку компаній є той факт, що при м'яких фінансових обмеженнях знижується ефективність управління великими багатогалузевими структурами [9, с. 78].

2. Заходи щодо створення інноваційних бізнес-одиниць (частіше за все мова йде про малі інноваційні підприємства), орієнтованих на впровадження інновацій. Головним обмеженням розглянутого підходу є неминучість замикання ринкових форм взаємодії фінансового та реального секторів у вузькому колі секторів національного господарства і, як наслідок, постійна залежність довгострокових техніко-економічних змін від зусиль держави [9, с. 79].

Висновки. Світовий досвід фінансування інноваційної діяльності показує, що інноваційний процес може успішно розвиватися за рахунок різних джерел фінансування. Важливу роль грає не вид джерела інвестицій, а його ефективність. На розвиток інновацій в країні впливає рівень розвитку інноваційного клімату, законодавче регулювання інноваційного процесу, розвиток інформаційного та матеріально-технічного забезпечення наукових досліджень.

Список літератури.

1. D. Acemoglu, P. Aghion and F. Zilibotti. "DistancetoFrontier, Selection, and Economic Growth", *Journal of the European Economic Association*, Vol. 4, 2006. - pp. 37-74
2. D. Comin and B. Hobijn. "An Exploration of Technology Diffusion", *American Economic Review*, Vol. 100, № 5, 2010. - pp. 2031-59
3. Бондаренко Н. Е. Финансовые источники активизации инновационной деятельности / Н. Е. Бондаренко // Государственный капитализм в современной экономике : материалы интернет-конф., 11 апреля - 16 мая 2011 г. / Рос. экон. ун-т им. Г. В. Плеханова; Редкол.: О.А.Гришина (пред.), В.А.Галанов, Р.И.Хасбулатов и др. – М. : Изд-во РЭУ им. Г. В. Плеханова, 2011. – С. 177-183.
4. Структурные рамки развития и финансирования МСП в Турции [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.oecd.org/turkey/38369213.pdf>
5. Сайт Держкомстату Республіки Туреччина. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.die.gov.tr>
6. Wolman E. Rola ośrodków innowacji i przedsiębiorczości w perspektywicznej, innowacyjnej polityce gospodarczej państwa // www.gazetainnowacje.pl/innowacje9/strona1.htm.
7. Skrocki A. Eurochance // www.vidart.com.pl/07_02/190_12.htm.
8. Бабець І. Г. Інструменти підтримки інноваційних підприємств на регіональному рівні: досвід Польщі для країн-учасниць ОЧЕС / І. Г. Бабець. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mev.lac.lviv.ua/downloads/vyklad/babec/23.pdf>.
9. Іголкін І.В. Особливості формування національних інноваційних систем на засадах державно-приватного партнерства у країнах, що розвиваються / І.В. Іголкін // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції – 2011. - №1 – С 76-79
10. Государственная программа индустриально-инновационного развития Республики Казахстан [Электронный ресурс]. Режим доступа: www.strategy2050.kz

References.

1. Acemoglu, D., Aghion, P. And Zilibotti, F. (2006) "DistancetoFrontier, Selection, and Economic Growth", *Journal of the European Economic Association*, vol. 4, pp. 37-74
2. Comin, D. and Hobijn, B. (2010) "An Exploration of Technology Diffusion", *American Economic Review*, vol. 100, № 5, pp. 2031-59
3. Bondarenko, N. E. (2011) "Finansovyye istochniki aktivizatsii innovatsionnoy deyatel'nosti", / N. E. Bondarenko // Materialy iinternet-konf [State capitalism in the modern economy], [International economic conference], Ros. ekon. un-tim. G. V. Plehanova, Moskov, Russia, pp. 177-183.
4. Strukturnyye ramki razvitiya i finansirovaniya dMSP v Turtsii (2005), available at: <https://www.oecd.org/turkey/38369213.pdf>
5. Sayt Derzhkomstatu Respublki Turechchina (2016), available at: <http://www.die.gov.tr>
6. Wolman, E. (2014) "Rol Innovatsiy ta pidpriemstva v perspektiv iinovatsiynoyi ekonomichnoyi politiki derzhavi", available at: www.gazetainnowacje.pl/innowacje9/strona1.htm.
7. Skrocki, A. (2014) "Eurochance", available at: www.vidart.com.pl/07_02/190_12.htm.
8. Babets, I.G. (2012) "Instrumenti pidtrimki innovatsiynih pidpriemstv na regionalnomu rivni: dosvid polschi dlya krayin-uchasnits OChES", available at: <http://mev.lac.lviv.ua/downloads/vyklad/babec/23.pdf>.
9. Igolkin, I.V. (2011) "Osoblivostf formuvannya natsionalnih innovatsiynih sistem na zasadah derzhavno-privatnogo partnerstva u krayinah, scho rozvivayutsya", *Naukoviy visnik: FInansi, banki, investitsiyi*, no 1, pp. 76-79
10. The official site of the state program of industrial-innovative development of Kazakhstan (2016) "Gosudarstvennaya programma industrialno-innovatsionnogo razvitiya Respubliki Kazahstan", available at: www.strategy2050.kz (Accessed 18 November 2016)

Стаття надійшла до редакції 19.11.2016 р.

ТОВ "ДКС Центр"